

ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA LİSANSÜSTÜ DEĞERLER EĞİTİMİ ARAŞTIRMALARI DERSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Evaluation of the Graduate Level Researches in Values Education Course in Line with Student Opinions

Çiğdem ÇELİK

Doktora Öğrencisi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

cigdemsalcelik@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-5882-8156>

Kerim GÜNDOĞDU

Prof. Dr., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

kerim.gundogdu@adu.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0003-4809-3405>

Cite as / Atıf: Çelik, Ç., & Gündoğdu, K. (2023). Öğrenci görüşleri doğrultusunda lisansüstü değerler eğitimi araştırmaları dersinin değerlendirilmesi. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 35-68. <https://doi.org/10.31463/aicusbed.1272282>

ISSN: 2149-3006

e-ISSN: 2149-4053

Makale Türü- <i>Article Types</i> :	Araştırma Makalesi
Geliş Tarihi- <i>Received Date</i> :	28.03.2023
Kabul Tarihi- <i>Accepted Date</i> :	19.04.2023
Sorumlu Yazar- <i>Corresponding Author</i> :	Kerim GÜNDOĞDU
Sayfa Aralığı- <i>Page Range</i> :	35-68
DOI Numarası- <i>DOI Number</i>	https://doi.org/10.31463/aicusbed.1272282

<http://dergipark.gov.tr/aicusbed>

This article was checked by

ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA LİSANSÜSTÜ DEĞERLER EĞİTİMİ ARAŞTIRMALARI DERSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Evaluation of the Graduate Level Researches in Values Education Course in Line
with Student Opinions

*Çiğdem ÇELİK
Kerim GÜNDOĞDU*

Öz

Bu çalışma ile bir devlet üniversitesinin Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı doktora programına kayıtlı lisansüstü öğrencilerin görüşlerine göre Değerler Eğitimi Araştırmaları dersinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışmaya gönüllük esasına dayalı olarak ilgili dersi alan beş doktora öğrencisi katılmıştır. Örneklem, amaçlı örnekleme dayalı ölçüt örnekleme kullanılarak oluşturulmuştur. Veri çeşitlenmesinin sağlanabilmesi için veriler görüşme, gözlem ve dokümanlar aracılığıyla elde edilmiştir. Veriler içerik analizine tabi tutularak araştırma bulgularına ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda Değerler Eğitimi Araştırmaları dersine yönelik öğrencilerin daha derinlemesine bilgi edinme ve edindiği kazanımları meslek yaşantısında kullanma beklentisi içinde oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca dersin içeriğinin öğrenci beklentileri ve ders izlencesiyle örtüştüğü sonucuna ulaşılmıştır. Ek olarak dersin uygulama sürecinde işe koşulan yöntem ve tekniklerin lisansüstü düzeyde ve acil uzaktan öğretim sürecinde işlenen derse uygun olduğu belirtilmiştir. Son olarak, dersin ölçme-değerlendirme boyutunda gerek süreç, gerekse ürün değerlendirme yapıldığı ve bunun katılımcılarca olumlu karşılandığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Değerler, değerler eğitimi, lisansüstü değerler eğitimi, öğrenci görüşleri.

Abstract

This study aims to evaluate the Values Education Research course according to the views of graduate students enrolled in the doctoral program of Curriculum and Instruction at a state university. Case study design, one of the qualitative research methods, was used in the study. Five doctoral students who took the course voluntarily participated in the study. The sample was formed using criterion sampling based on purposeful sampling. In order to ensure data triangulation, data were obtained through interviews, observations and documents. The data were subjected to content analysis and research findings were obtained. As a result of the research, it was determined that students expected to gain more in-depth knowledge about the Values Education Research course and to use the gains in their

professional life. It was also concluded that the content of the course coincided with student expectations and the course syllabus. In addition, it was stated that the methods and techniques used in the implementation process of the course were appropriate for the course taught at the graduate level and in the emergency distant instructional process. Finally, it can be said that both process and product evaluation were made in the measurement and evaluation dimension of the course and this was positively received by the participants.

Key Words: Values, values education, graduate level values education, student opinions.

Giriş

Uzun zamandır tartışılan eğitimin amacı sorunsalına yönelik uzlaşma alanlarından birisi bireylerin yalnızca akıl yürütme becerilerinin, zihinsel ve bedensel gelişimlerini sağlamanın yeterli görülemeyeceği ve bütüncül gelişimi sağlayabilmek için duyuşsal gelişimin de mutlaka desteklenmesi gerektiğidir (Lickona, 1991). Eğitim kurumları öğretim programları aracılığıyla bilişsel açıdan olduğu kadar, duyuşsal bakımdan da gelişmiş bireyler yetiştirmeyi ve böylece eğitimin niteliğini artırmayı amaçlar. Bu doğrultuda program dâhilinde bilişsel hedeflere ulaşmak yeterli görülmemekte, gelişimin farklı bir bileşeni olan duyuşsal gelişim ise duyuşsal hedefler aracılığıyla sağlanmak istenmektedir (Reigeluth, 1999). Öğrencilerin yaşamlarını kolaylaştıracak, onların mutlu bireyler olarak yaşamlarını sağlayacak önemli değerler duyuşsal hedefler çerçevesinde öğrencilere verilebilir. Değerler, toplumu oluşturan bireylere; iyi-kötü, doğru-yanlış, güzel-çirkin vb. uyulması ve uzak durulması gereken hareket tarzlarını belirleyen, zamana göre yenilenmesi ya da farklı yargılara bürünmesi gereken yol göstericilerdir (Çankırılı, 2015). Sağlam bir değerler sistemi bütünlüğüne sahip olmak, bireylerin mutlu olmalarının temelidir (Eyre ve Eyre, 1993). Bu sebeple okullarda öğrencilere değerler eğitiminin etkili ve sistemli bir şekilde verilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır (Yazıcı, 2006).

Alanyazında değer eğitimi, karakter eğitimi ve ahlak eğitimi gibi kavramlara rastlanmakta ve bu kavramların ortak amacının ise iyi erdemlere sahip bireyler yetiştirmek olduğu görülmektedir. Değer eğitimi kavramı ile benzer şekilde ‘karakter eğitimi’ kavramı da sosyal, ruhsal, kültürel ve ahlaki gelişimi sağlamak amacıyla bireylere kazandırılmaya çalışılan erdemlerden bahsetmektedir (Halstead ve Taylor, 2004). Geçmiş 1920’li yıllarda Amerika’da ‘Karakter Eğitimi’ adı altında yapılan çalışmalara dayanan (Turan ve Ulusoy, 2019) değerler eğitimi; bireyin bakış açılarını

belirleyen değerlerin kazanılması, yeni değerlerin benimsenmesi, içselleştirilerek davranışa dönüştürülmesi şeklinde tanımlanmaktadır (Yaman, 2012; Zavalı, 2014). Lickona'ya (1991) göre değer eğitimi, çocukların neyin doğru olduğuna karar verebilmesini, neyin doğru olduğunu derinlemesine önemsemesini ve dışardan gelen baskı ve içten gelen ayartmalar karşısında bile doğru olanı yapmasını sağlamalıdır.

Çocuğun temel davranışları ve değerleri ilk olarak kazandığı yer toplumun yapı taşı oluşturulan aile kurumudur. Eğitimin her aşamasında ailenin yeri oldukça önemlidir (Oktay, 1999). Çocukların eğitilmesinde, toplumun gelenek ve göreneklerinin, ahlaki ve insani temel değerlerinin kazandırılmasında ailenin rolü etkisini hiçbir zaman kaybetmemiştir (Çankırlı, 2015; Doğanay, 2006; Turan ve Ulusoy, 2019). Ailelerin çocukları yetiştirme biçimleri ve tutumları çocuğun kişilik oluşumunu etkilemekte ve toplumsal değerlerin çocuğa aktarılması da onun sosyalleşme sürecine katkı sağlamaktadır (Şahin, 2005; Yavuzer, 1990). Küçük yaşlardan itibaren bireylerin kazanması ve içselleştirmesi beklenen değerlerin toplumsal birlik ve huzur açısından da önemli olduğu düşünüldüğünde, aileler kadar okulların da değer kazandırmada etkin rolü bulunduğu görülmektedir. Toplumlar kendi değerlerini bilen, tanıyan ve yaşatan bireyler yetiştirmek istediği için okullar, değer eğitimi ile öğrencilerin kişiliklerini iyileştirmeyi, geliştirmeyi ve topluma karşı sorumluluklarını öğrenmelerini amaçlamaktadır (Turan ve Ulusoy, 2019). Ek olarak, değer eğitiminin amaçları arasında çocuğun doğuştan getirdiği iyi özellikleri ortaya çıkarmak, kişiliğinin gelişimini sağlamak, bireyi ve toplumu kötü ahlaktan korumak, bireye iyi ahlaki davranışlar kazandırmak ve bu davranışların devamlılığını sağlamak da yer almaktadır (Aydın ve Akyol Gürler, 2012). Çocukların ahlaki sosyalleştiricileri olan ailenin parçalanması, gençlik değerlerinin şekillenmesinde büyük etkisi olan kitle iletişim kültürünün artan olumsuz etkisi, toplumların, ülkelerinin manevi gerileme döneminde oldukları algısı, artan gençlik şiddeti ve eğilimleri değer eğitimine olan ihtiyacı gözler önüne sermektedir (Lickona, 1991). Çocuklar, dünya üzerinde gün geçtikçe büyüyen iç savaşlardan, şiddet ve terör olaylarından görsel medya aracılığıyla haberdar olmakta ve ciddi şekilde etkilenmektedir (Çankırlı, 2015). Teknolojinin gelişimi ve değişen dünya düzeni nedeniyle çocukların sosyal çevresini internet, bilgisayar oyunları, televizyon, sinema, oyuncaklar ve reklamlar oluşturmaktadır. Bu çevrede, çocukların daha mutlu ve başarılı olabilmesi, akademik başarıdan ziyade değerlerin ve duyguların anlaşılması, uygulanması ve etkili iletişimin gerçekleşmesiyle sağlanır

(Bulut, 2011). Toplumlarda ciddi ahlaki sorunların ortaya çıkmasıyla birlikte bireylere bu sorunlarla nasıl başa çıkabileceklerinin öğretilmesi de gereklilik hâline gelmiştir (Can, 2008).

Okulun temel işlevlerinden biri insanın bütün yönleriyle gelişmesine ve toplumdaki diğer insanlarla olan sosyal ilişkilerini geliştirmesine ve sosyal beceriler kazanmasına katkı sağlamaktır (Turan ve Ulusoy, 2019). Çevresini etkileyen ve çevresinden etkilenen okulların, amaçları belirlenirken toplumun değerlerinin de dikkate alınması gerekmektedir (Çankırılı, 2015). Bu sebeple okullar var olduğu sürece değer eğitimi de olacaktır (Welton ve Mallan, 1999). Bu bağlamda okulların yeni neslin değerlerini, tutumlarını ve davranışlarını etkileyebildiği gerçeği esas alınarak çeşitli okul kademelerinde öğrencilerin kendisi ve içinde bulunduğu toplum için doğru değer seçmesi, seçme nedenlerini düşünmesi ve değerlendirmesi, yanlış bir tercih yapması durumunda alternatifleri sorgulaması, değerini içselleştirerek davranışa dönüştürmesi ve süreklilik kazandırması hususlarında öğrencilere mentorluk yapılmalıdır (Lickona, 1991).

Türkiye’de değerler eğitiminin ilk olarak 08 Eylül 2010 tarihinde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan ‘İlk Ders Genelgesi’ ile uygulanmaya başlandığı görülmektedir. Bu genelgede öğrencilerin toplumun geleceği olduğu gerçeği vurgulanarak onların millî ve evrensel değerleri kazanmış, erdemli, hoşgörülü ve iyi karakterli bireyler olarak yetişmeleri gerektiği açıklanmıştır (MEB, 2010). O tarihten bugüne kadar geçen zaman diliminde değer eğitimi üzerinde değişiklikler yapılmış olmakla birlikte hâlen on kök değer (sevgi, dürüstlük, yardımseverlik, sorumluluk, saygı, dostluk, sabır, öz denetim ve vatanseverlik) çerçevesinde değer eğitimi uygulamaları devam etmektedir (Bulut, 2021). İlköğretimden başlayarak yükseköğretime kadar, örgün eğitimin her kademesinde bireylere değer aktarımının önemi büyüktür (Tozlu ve Topsakal, 2007; Ulusoy ve Tay, 2011). Bu yüzden sadece ilköğretim ya da ortaöğretimde değil lisans düzeyinde birçok eğitim fakültesinde ‘Değer Eğitimi’ veya ‘Karakter Eğitimi’ gibi dersler yer almaktadır. Ayrıca bazı üniversitelerde lisansüstü düzeyde değer eğitimi odaklı programlar bulunmaktadır. Türkiye’de hâlen Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsüne bağlı olarak öğretim yapan Değerler Eğitimi Yüksek Lisans Programı öğretime devam etmektedir. Amacı “Temel insanî değerleri psikoloji, din ve eğitim boyutlarıyla incelemek, değerlerin bilgisini, içeriğini ve kapsamını analiz etmek ve değerler eğitiminin eğitim-öğretim sürecine dâhil edilmesi noktasında gerekli bilgi ve beceriye sahip bilim insanları yetiştirmek” olan

bu programda lisansüstü eğitime başlamanın koşullarından biri MEB'e bağlı öğretmen olarak görev yapıyor olmak şeklinde belirtilmektedir. Değerler eğitimi lisansüstü programında; değer eğitimi, ahlak eğitimi ve mesleki yeterliklerin geliştirilmesine yönelik derslerin yanı sıra, bilimsel araştırma becerisinin geliştirilmesine ve aktarılmasına yönelik dersler de yer almaktadır (URL-1). Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi bünyesinde 'Disiplinlerarası Değerler Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı' yer almakta olup bu programda 'Değer Araştırmalarına Giriş', 'Değer Eğitiminin Toplumsal ve Kültürel Temelleri', 'Değerler Psikolojisi', 'Değerlerin Kaynağına İlişkin Temel Kuramlar' ve 'Tarihi Kaynakların Değerler Eğitiminde Kullanımı' gibi dersler bulunmaktadır (URL-2). Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü 'Karakter ve Değer Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı' lisansüstü düzeyde değer eğitimi odaklı öğretim faaliyetlerini yürütmeye devam etmektedir (URL-3). Marmara Üniversitesi İlköğretim, Sosyal Bilgiler Alan Öğretmenliği, Okul Öncesi Öğretmenliği başta olmak üzere öğretmenlik alanındaki, tezli yüksek lisans programlarında zorunlu ders kapsamında 'Değerler Eğitimi' dersi yer almaktadır. İlgili dersin izlencesinde amaç; "Öğrencilere değerler eğitimi alanında temel yaklaşımları öğretmek, alanyazına hâkim olmalarını ve değerler eğitimi alanında bilimsel yayın yapmalarını sağlamaktır." şeklinde belirtilmiştir (URL-4). Ayrıca Atatürk Üniversitesi bünyesinde 'İnsani Değerler Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi' yer almakta olup üniversite öğrencileri ile bu merkezde projeler yürütülmektedir. 'İyilik Her Yerde', 'Gençlik Bir İnci' ve 'Yaşlı Çınarlar Gençlerle Tecrübe Paylaşıyor' isimli projeler bunlardan bazılarıdır (URL-5). Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Lisans Programında zorunlu dersler kapsamında 'Karakter ve Değer Eğitimi' dersi yer almaktadır. Dersin amacı "Karakter ve Değer Eğitimiyle ilgili temel kavramları, sınıflamaları, değer eğitimi yaklaşımlarını tanıtmak ve önemini kavramak" olarak belirtilmektedir (URL-6). Benzer şekilde İstanbul Üniversitesi Çocuk Gelişimi Lisans Programında zorunlu dersler kapsamında 'Ahlak Gelişimi ve Değer Eğitimi' dersi yer almaktadır. Dersin amacı "Ahlak gelişimi kuramlarını tanıtmayı, değer kavramı hakkında bilgi vermeyi, çocukluk döneminde kazandırılması ve geliştirilmesi gereken değerler ile ilgili yeterlikleri arttırmayı, değerler ile eğitim programları arasındaki ilişkiyi değerlendirmeyi, değerler eğitiminde farklı ülke örneklerini tanımayı, farklı etkinliklerde değerlerin öğretimi ile ilgili bilgi sağlamayı, belirlenen bazı değerlerin öğretimi ile ilgili beceri kazandırma" olarak ilgili dersin

izlencesinde belirtilmiştir (URL-7). Benzer amaçlarla Dokuz Eylül Üniversitesi İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği Lisans Programında ‘Ahlak ve Değerler Eğitim’ (URL-8), Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesinde ise öğretmen adaylarına seçmeli ders olarak ‘Değerler Eğitimi’ (URL-9) dersi bulunmaktadır. Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesinde sınıf ve okul öncesi öğretmenliği bölümlerinde zorunlu dersler kapsamında ‘Karakter ve Değer Eğitimi’ (URL-10), Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Sınıf Eğitimi, Okul Öncesi ve Türk Dili ve Edebiyatı lisans programlarında zorunlu ders olarak ‘Değerler Eğitimi’ dersi (URL-4) verilirken; Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümündeki lisans programlarında da ‘Karakter ve Değer Eğitimi’ dersi (URL-11) açılmıştır. Uludağ Üniversitesinin farklı lisans programlarında seçmeli ders kapsamında ‘Karakter ve Değer Eğitimi’ dersi (URL-12) ve On Dokuz Mayıs Üniversitesinin farklı lisans programlarında ‘Farkındalık ve Değerler Eğitimi’ ile ‘Karakter ve Değer Eğitimi’ derslerinin (URL-13) yer aldığı görülmektedir. Bu örneklerin dışında başka üniversitelerde de karakter ve değer eğitimine yönelik lisans düzeyinde zorunlu ya da seçmeli dersler kapsamında dersler bulunmaktadır. 2018 yılında eğitim fakültelerine yetki devri ile bu türden derslerin tüm öğretmen yetiştiren kurumlarda yaygınlaştığı söylenebilir.

Alanyazın tarandığında uygulanmakta olan değerler eğitimi etkinliklerine yönelik öğretmen, okul yöneticisi, öğretmen adayı ve öğrencilerin görüşlerinin incelendiği (Akbaba ve Soyca, 2016; Aksoy, 2017; Aktepe ve Yalçinkaya, 2016; Aladağ ve Kuzgun, 2015; Altıntaş, 2014; Arpacı, 2014; Ateş, 2013; Balcı ve Yanpar Yelken, 2013; Başcı, 2012; Batmaca, 2016; Bayır, Köse ve Deveci, 2016; Baysal, 2013; Can, 2008; Canpolat vd., 2010; Çelik, 2020; Er ve Bayındır, 2015; Gözel, 2018; Gülmüş, 2015; Gürkan, 2017; Kaplan, 2014; Kara, 2017; Keskin, 2014; Kurtulmuş vd., 2014; Meydan, 2012; Serbes ve Cengiz, 2015; Şahin, 2010; Turan ve Arslan, 2016; Yiğittir ve Öcal, 2011) çalışmalara rastlanmaktadır. Bunun yanında eğitim programlarında değer eğitiminin yerinin incelendiği akademik çalışmalar da (Canoğlu, 2014; Fırat ve Mogan, 2014; Izgar, 2014; Izgar ve Beyhan, 2015; İpekçi, 2018; Kapkın, 2018; Özyurt vd., 2015; Yaşaroğlu, 2018) alanyazında yer almaktadır. Bunların dışında değer eğitimi odağında ders ve çocuk kitaplarının incelendiği çalışmalar (Aytekin, 2015; Barış ve Ece, 2015; Çapoğlu ve Okur, 2015; Fırat ve Mogan, 2014; Gereken, 2018; Kaşkaya ve Duran, 2017; Kırmızı Susar, 2014; Kuru, 2016; Oran, 2015; Öztürk ve Özkan, 2018; Pilav vd., 2015; Sözer vd., 2016;

Şentürk ve Aktaş, 2015; Tonga ve Uslu, 2015; Ucus ve Demirbaş, 2017; Yükrük ve Akarsu, 2015) dikkati çekmektedir. Değer eğitiminde kullanılan yöntem ve tekniklerin incelendiği akademik çalışmalara (Ada, 2016; Kahriman, 2014; Memiş vd., 2016; Sidekli ve Aydın, 2016; Yürük, 2015; Zengin ve Yalçinkaya, 2016) ek olarak, okul öncesi değerler eğitimi uygulamalarının incelendiği (Akto, 2017; Ogelman ve Sarıkaya, 2015; Öztürk Samur, 2011; Uzun ve Köse, 2017; Yazar ve Erkuş, 2013) ve velilerin değer eğitimine yönelik görüşlerinin incelendiği çalışmaların da (Dinçer ve Gözel, 2019; Tay ve Yıldırım, 2009) alanyazında yer aldığı görülmektedir.

Çalışma konusuyla ilgili alanyazının incelenmesi sonucunda lisansüstü düzeyde Değerler Eğitimi Araştırmaları (DEA) derslerine ya da uygulamalarına yönelik çalışmalara rastlanmamıştır. Yapılan bu çalışmanın lisansüstü değer eğitimi çalışmalarının incelenmesine öncülük edebileceği ve katılımcı görüşlerine yer vermesinden dolayı, bu tür derslerin programlarının değerlendirilmesine katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Bu araştırma ile Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı doktora programında yer alan DEA dersinin öğrenci görüşleri doğrultusunda incelenmesi ve ders programının farklı açılardan değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Bu amaç doğrultusunda şu sorulara yanıt aranmaktadır:

1. DEA dersine yönelik öğrencilerinin tercih ve beklentileri nasıldır?
2. Öğrencilerin dersin amaçlarına, içeriğine, eğitim durumları ve ölçme değerlendirme etkinliklerine yönelik görüş ve önerileri nelerdir?

Yöntem

Doktora düzeyinde verilen DEA dersini öğrenci görüşleri doğrultusunda nitel yaklaşımla değerlendirmeyi amaçlayan bu çalışmada durum çalışması deseni kullanılmıştır. Durum çalışmaları, çalışılan olgunun kendi bağlamı içerisinde kolayca ayırt edilemediği durumlarda, araştırmacının gerçek yaşam olaylarını anlamlı ve bütüncül bir şekilde ortaya koyar (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Alanyazında durum çalışmalarının gerçekleştirilmesine yönelik farklı sınıflandırmalar bulunmaktadır (Bogdan ve Biklen, 2007; Davey, 2009; Yin, 2003). Bu çalışmanın özellikleri itibarıyla öğrenci görüşlerinden hareketle ilgili ders hakkında bilgi vermek ve betimleme yapmak amaçlandığından Davey'in (2009) 'açıklayıcı durum çalışması' kullanılmıştır.

Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 akademik eğitim yılında bir devlet üniversitesinin Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı doktora programında DEA dersine kayıtlı beş öğrenci oluşturmuştur. Çalışma kapsamında derinlemesine bilgi toplamak ve çalışmanın konusuna uygun olması nedeniyle amaçlı örnekleme dayalı ölçüt örnekleme tercih edilmiştir. Ölçüt örnekleme, araştırmacı tarafından daha önceden belirlenen ölçütlere sahip anlatıcılar yer almaktadır (Hatch, 2002; Patton, 2014). Bu çalışmada ölçüt, doktora öğrencileri için DEA dersine devam ediyor olmasıdır.

Araştırmaya dâhil olan öğrencilerin branş, öğretmenlik mesleğindeki çalışma süreleri, mezun oldukları bölüm, ders yürüttükleri sınıf düzeyi ve sınıflarında değer eğitimi etkinliği uygulamış/uygulamamış olma durumları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcılara Ait Kişisel Bilgiler

Katılımcı	Branş	Kıdem	Bölüm	Ders yürüttüğü sınıf düzeyi	Değer uygulamaları gerçekleştirme düzeyi
K1	Sınıf Öğrt.	18	Sınıf Öğretmenliği	4	Uyguluyor
K2	Almanca	3	Almanca Dili Eğitimi	9,10,11,12	Uygulamıyor
K3	Matematik	8	Matematik Öğretmenliği	9,12	Uygulamıyor
K4	Türkçe	3	Türkçe Öğretmenliği	5,6,7,8	Uyguluyor
K5	Türk Dili ve Edebiyatı	---	Türk Dili ve Edebiyatı	---	---

Veri toplama araçları

Araştırmanın katılımcıları olan doktora öğrencilerinden veri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde amaç görüşülen katılımcılardan elde edilen veriler arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları bulmak ve buna göre karşılaştırmalar yapmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Yarı yapılandırılmış görüşmelerde kullanılan form 9 soru ve 12 sonda sorusundan oluşmaktadır. Durum çalışmalarının

temel veri toplama araçları gözlem, görüşme ve dokümanlardır. (Merriam, 2009). Görüşmelerden elde edilen verilerin kontrolü bakımından araştırmacı tarafından katılımlı ders gözlemleri yapılmıştır. Nitel araştırmalar için kullanılacak yöntemlerden biri olan gözlemin amacı insan ve topluma ait olgu ve davranışları açıklamaktır. Karmaşık ve değişken olan bu olgu ve davranışların doğal ortamları ve oluşum nedenleri önemlidir (Patton, 1990). Bu nedenle gözlemlerde araştırmacı tarafından hazırlanan ve dört boyuttan oluşan gözlem formu kullanılmıştır. Bu boyutlar dersin amaçlarını, içeriğini, eğitim ve sınav durumlarını kapsamaktadır. Ayrıca dersi yürüten öğretim üyesinin verdiği izlenim doküman analizi tekniği ile incelenmiştir. Patton, (1990), üzerinde çalışılması hedeflenen durum, olgu ve olaylara ilişkin resmî ve örgütsel kayıtlar, raporlar, program kayıtları, kişisel dokümanlar, açık ve sınırlandırılmamış sorulara verilmiş yanıtların kayıtları gibi her türlü belgenin analiz edilmesinin araştırmanın geçerliğini artıracığından bahsetmiştir. Bu bağlamda araştırmada DEA dersinin amacının, içeriğinin, uygulama şekli ve süresinin, öğrenme çıktılarının, ölçme değerlendirme yöntemlerinin belirtildiği izlenim incelenmiş, görüşme ve gözlemlerden elde edilen verilerle ilişkilendirilmiştir.

Süreç

Araştırma sürecine başlamadan önce dersi yürüten öğretim üyesine çalışmanın amacı, yöntemi ve nasıl yapılandırılacağı açıklanmış ve kendisinden dersleri esnasında araştırma çerçevesinde veri toplamak amacıyla izin alınmıştır. Ayrıca veri toplama çalışmalarına başlamadan önce etik kurul onayı, Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Etik Kurulunun 25.01.2021 tarih, 2021/02 sayı ve 5 nolu karar yazısı ile alınmıştır. Araştırmanın verileri 2020-2021 eğitim-öğretim yılı güz döneminde DEA dersine devam eden ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan beş doktora öğrencisinden, dersler sırasında yapılan gözlemler ve görüşmelerden elde edilmiştir. Ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınan görüşmeler 20.12.2020/15.01.2021 tarihleri arasında yapılmıştır.

Araştırmacının kendisi de ilgili derse devam eden doktora öğrencisi olduğundan katılımcı gözlemci rolüyle ders gözlemleri gerçekleştirmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Araştırmanın gerçekleştirildiği öğretim döneminde dersler uzaktan eğitim yoluyla gerçekleştirilmiştir. Bu sebeple araştırmaya başlamadan önce gerçekleşen derslerin de videolarının izlenerek gözlemlenmesi sağlanabilmiştir. Böylece dönem boyunca yapılan tüm

dersler araştırma amaçları doğrultusunda araştırmacı tarafından gözlemlenebilmiştir.

Verilerin analizi

Çalışmanın analiz sürecinde yarı yapılandırılmış görüşme ve gözlem formları aracılığı ile toplanan veriler içerik analizi tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. Bu veriler doküman analizi sonuçları ile karşılaştırılmıştır. Bu süreçte öncelikle ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınan veriler araştırmacı tarafından kelime işlemci programına (Word) aktarılarak 18 sayfa ham veri elde edilmiştir. Tüm veriler birkaç kez okunmuş, araştırma amaçları ve soruları kapsamında kodlamalar yapılmıştır. Anlamli yapılar temel alınarak kodlardan kategoriler, kategorilerden temalara ulaşılmıştır.

Veriler, analizin güvenilirliğini sağlamak için araştırmacı dışında bir başka eğitim uzmanı tarafından da kodlanmıştır. Miles ve Huberman'ın (1994) [Görüş birliği/ (Görüş ayrılığı + Görüş birliği)] X 100 formülü kullanılarak kodlayıcılar arasındaki tutarlılık hesaplanmıştır. Yapılan iki kodlamanın uyum yüzdesi %80,3 olarak hesaplanmıştır. Uyum yüzdesinin %70 veya üzerinde olması veri analizinin güvenilirliği açısından yeterli görülmektedir (Miles ve Huberman, 1994).

Nitel araştırmalarda sonuçların ne düzeyde doğru olduğu ve araştırmanın genel çerçevesine uygunluğu geçerlikle ilgiliyken, önyargı ve hatalardan arınık olması, aynı zamanda farklı araştırmacılar tarafından tekrar edilebilmesi güvenilirlikle ilgilidir (McMillan, 2004; Yin, 2009). Bu bağlamda araştırmanın iç geçerliğini sağlamak için yarı yapılandırılmış görüşme sonrası yazılı hâle getirilen verilerin katılımcılar tarafından gözden geçirilmesi sağlanmış ve onayları alınmıştır. Görüşmeler gerçekleşmeden önce verilerin yalnızca bu araştırmada kullanılacağı, kimliklerinin gizli tutulacağı söylenerek katılımcılardan görüşlerini samimi bir şekilde açıklamaları istenmiştir. Yine araştırmanın iç geçerliğini artırmak için içerik analizi sonucu elde edilen bulgular araştırmacı tarafından yorum yapmadan aktarılmıştır.

Bulgular

DEA Dersine Yönelik Beklentiler ve Karşılanma Düzeyine İlişkin Bulgular

Doktora öğrencilerinin DEA dersine yönelik ‘seçme nedeni ve beklentiler’ temasına ilişkin görüşlerinin kategori ve kod listesi Tablo 2’de verilmiştir.

Doktora öğrencilerinin DEA dersine yönelik ‘seçme nedeni ve beklentiler’ temasına ilişkin görüşleri incelendiğinde, ‘seçme nedeni’ kategorisinde dört öğrencinin dersi seçme nedeni olarak değerler eğitimi hakkında daha derinlemesine bilgi edinebilme olduğu görülmektedir. Katılımcılardan biri ‘Beklentim değerler eğitimi hakkında bilgi sahibi olmak’ (K5) derken, değer eğitimini meslek yaşantısında uygulayan katılımcılardan biri ise ‘Daha derinlemesine bilgi almak her şeyden önce bu dersi seçmekteki amacım’ (K1) şeklinde görüşünü bildirmiştir.

Tablo 2. Dersi Seçme Nedeni ve Beklentiler Temasına İlişkin Kategori-Kod Listesi

Kategori	Kod (f)
Seçme nedeni	Derinlemesine bilgi edinme fırsatı sağlama (4)
	Mesleğine fayda sağlama (4)
	Değer eğitiminin önemli olduğunu düşünme (2)
	İlgi alanı olanı olma (1)
Beklentiler	Uygulama yapma (4)
	Dünyadaki DE uygulamaları hakkında bilgi edinme (3)
	Türkiye’deki DE uygulamaları hakkında bilgi edinme (2)
	DE yöntem ve tekniklerini öğrenme (2)
	Değer sınıflandırmalarını öğrenme (2)
	DE ile ilgili kavramları öğrenme (2)
	Araştırmaları inceleme (2)
DE hakkında bilgi edinme (1)	
Beklentilerin karşılanma düzeyi	Çoğunlukla karşılandı (3)
	Beklentim karşılandı (1)
	Tam anlamıyla karşılandı (1)

Yine aynı kategorideki öğrenci görüşleri incelendiğinde iki öğrencinin değer eğitimini yaşam içinde önemli gördükleri; bir öğrencinin ilgi alanı içerisinde olduğu ve dört öğrencinin de şu anki meslek yaşantısında

ya da ileriki meslek yaşantısında fayda sağlayacağını düşündüğü için seçtikleri görülmektedir. Bu bağlamda, değer eğitimini meslek yaşantısında uygulayan bir katılımcı ‘Öğrencilerimde çeşitli değerler oluşturmam gerektiğini biliyorum ve uygulamaya yönelik belki bir katkı sağlayabilirim diye düşündüğüm için seçmişim bu dersi’ (K4) şeklinde görüş belirtirken ilgili uygulamayı gerçekleştirilmeyen bir katılımcı ise ‘Ana sınıfından lise düzeyine kadar kazandırabileceğimiz çok şey var aslında... Bu nedenle daha fazla yöntem ve teknik, yaklaşım öğrenebilmek için bu dersi seçtim’ (K3) şeklinde görüşünü bildirmiştir.

‘Beklentiler’ kategorisi incelendiğinde dört öğrencinin dersle ilgili uygulama yapma beklentisi içinde olduğu görülmektedir. Örneğin bir katılımcı ‘Sadece biraz daha uygulamaya dönük aktiviteler olabilirdi’ (K5) şeklinde görüşünü ifade ederken katılımcılardan bir diğeri bu görüşe paralel ifadelerle ‘Belki uygulamalı bir süreç olabilirdi’(K3) şeklinde görüşünü belirtmiştir. Bu beklentinin karşılanmama nedeninin ne/neler olabileceği sorulduğunda katılımcılardan biri ‘Pandemi nedeni ile yani uzaktan eğitim olduğu için bu pek mümkün olmadı (K2)’ şeklinde açıklamıştır.

‘Beklentilerin Karşılama Düzeyi’ temasına ilişkin kategori incelendiğinde üç öğrencinin dünyadaki değer eğitimi uygulamaları; iki öğrencinin Türkiye’deki değer eğitimi, iki öğrencinin değer kavramları, iki öğrencinin değer sınıflandırmaları, iki öğrencinin değer kazandırma sürecindeki yöntem ve teknikler hakkında bilgi edinme ve yine iki öğrencinin araştırma yapma beklentilerinin olduğu görülmektedir. Katılımcı beş öğrenciden biri beklentilerinin karşılandığını ifade ederken, üçü çoğunlukla karşılandığı ve bir diğeri katılımcı da tam anlamıyla karşılandığını belirtmiştir.

DEA Dersinin Amacına Yönelik Bulgular

Doktora öğrencilerinin DEA dersine yönelik ‘amaç’ temasına ilişkin görüşlerinin kategori ve kod listesi Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Dersin Amaçları Temasına İlişkin Kategori-Kod Listesi

Kategori	Kod (f)
Dersin amacı	Mesleğini gerçekleştirirken DE uygulamalarını nasıl gerçekleştireceğini öğrenme (3)
	DE ile ilgili araştırmaları inceleme (2)
	Okullarda gerçekleşen DE uygulamalarının daha işlevsel hale getirmek için araştırmalar yapma (1)

Amaç örtüşme düzeyi	Tamamen örtüşmekte (3) Çoğunlukla örtüşmekte (2)
---------------------	---

Doktora öğrencilerinin DEA dersine yönelik ‘amaç’ temasına ilişkin görüşleri incelendiğinde, ‘dersin amacı’ kategorisinde üç öğrenci meslek yaşantılarında değer eğitimi uygulamalarını nasıl daha iyi yürütebileceklerini öğrenmelerinin amaçlandığını ifade etmiştir. Örneğin bir katılımcı ‘Dersin bence değer eğitiminin nasıl aktarılması gerektiğine dair amaçları var’ (K2) şeklinde görüşünü belirtirken ek olarak değer eğitimi uygulayan katılımcı da ‘...daha faydalı şekilde, daha kalıcı şekilde öğrencilerde değer kazandırmanın nasıl gerçekleştirileceğini öğrenmek’ (K1) şeklinde açıklamıştır. Bu kategoride bir öğrenci de dersin amacının ‘değerler eğitimiyle ilgili araştırmaları incelemek’ olduğunu belirtmiştir.

‘Amaç örtüşme düzeyi’ kategorisinde öğrencilere dersin amaçları ile kendilerinin dersi seçme amaçlarının örtüşüp örtüşmediği sorulduğunda öğrencilerin üçünün tamamen örtüştüğü düşüncesinde olduğu, ikisinin ise çoğunlukla örtüştüğünü düşündüğü görülmektedir. Çoğunlukla örtüştüğünü düşünen öğrencilere hangi amaçlarının örtüşmediği sorulduğunda ‘Genellikle değer eğitiminin çocuklara yönelik düşünüyoruz. Yetişkinlere yönelik kısımları eksik kalıyor bence. Daha kapsamlı ele alınabilirdi’ (K2) derken, diğer bir katılımcı da ‘Biraz daha uygulamaya dönük düşünmüştüm. Çok teorik kaldı’ (K3) şeklinde görüş bildirmiştir.

Doküman analizi için kullanılan ders izlencesi incelendiğinde dersin amacının ‘Hem akademik açıdan başarılı ve hem de temel değerleri benimsemiş bireylerin yetiştirilmesidir’ şeklinde ifade edildiği görülmektedir. Bu bağlamda dersin amacıyla öğrencilerin derse yönelik amaçlarının ve dersten beklentilerinin benzerlikler gösterdiği söylenebilir.

DEA Dersinin İçeriğine Yönelik Bulgular

Doktora öğrencilerinin DEA dersine yönelik ‘içerik’ temasına ilişkin görüşlerinin kategori ve kod listesi Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Dersin İçeriği Temasına İlişkin Kategori-Kod Listesi

Kategori	Kod (f)
İçerik	Değer kazandırma yaklaşımları (4)
	Değer sınıflandırmaları (3)
	Alanyazın inceleme (3)
	Değer kavramı (2)
	Farklı ülkelerin DE uygulamaları (2)
	Teoriden ziyade uygulamaya yönelik çalışmalar (2)
	Değerlere etki eden faktörler (1)
İçerik örtüşme düzeyi	Beklentimi karşıladı (5)

Doktora öğrencilerinin DEA dersine yönelik ‘içerik’ temasına ilişkin görüşleri incelendiğinde, ‘içerik’ kategorisinde dört öğrencinin değer kazandırma yaklaşımlarını vurguladıkları görülmektedir. Değer eğitimi uygulamalarını aynı zamanda meslek yaşantısında gerçekleştiren katılımcılardan biri ‘...değerin ne olduğundan ziyade değeri nasıl öğretebileceğim kısmıyla ilgili beklentilerim vardı’ (K4) derken katılımcılardan bir diğeri ise bu görüşe paralel olarak ‘...yöntem, teknik ve yaklaşımları nasıl kullanacağıma yönelik beklentim vardı’(K3) şeklinde görüşünü ifade etmiştir.

‘İçerik örtüşme düzeyi’ kategorisinde öğrencilere dersin içeriği ile içeriğe ilişkin beklentilerinin örtüşüp örtüşmediği sorulduğunda dersi alan tüm öğrencilerin beklentilerinin karşılandığı görülmektedir.

Doküman analizi için kullanılan ders izlencesi incelendiğinde dersin içeriğinin ‘Değer kavramının oluşumu, özellikleri ve işlevleri, eğitim programlarında yer alan değerler eğitimi bilgisi, dünyadaki ve Türkiye’deki eğitim programları ve yaklaşımlarında değerler eğitimi uygulamalarının incelenmesi, değerler eğitiminin bireysel ve toplumsal gelişime katkısı, kuram ve uygulamada değerler eğitimi örneklerinin planlanması, bilimsel çalışmalarda değerler eğitimi ile ilgili yapılmış çalışmaların incelenmesi ve değerlendirilmesi’ şeklinde açıklandığı görülmektedir. İzlencede yer alan içerik açıklaması ile öğrencilerin dersin içeriğine yönelik beklentileri karşılaştırıldığında benzerlikler olduğu göze çarpmaktadır. Yapılan gözlemlerde de izlencede yer alan ve hafta hafta belirtilen içeriğin dersin akışıyla paralellik gösterdiği gözlemlenmiştir.

DEA Dersinin Eğitim Durumuna Yönelik Bulgular

Doktora öğrencilerinin DEA dersine yönelik ‘eğitim durumu’ temasına ilişkin görüşlerinin kategori ve kod listesi Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Eğitim Durumları Temasına İlişkin Kategori-Kod Listesi

Kategori	Kod (f)
Yöntem ve teknikler	Tartışma (3)
	Araştırma-inceleme (2)
	Sunumlar (2)
	Düz anlatım (2)
	Soru-cevap (2)
	Buluş yoluyla öğretim (1)
Beklenti durumu	Yansıtıcı yazılar (1)
	Beyin fırtınası (1)
Eğitim durumu örtüşme düzeyi	Uzaktan eğitim olduğu için başka beklentinin olmaması (3)
	Lisansüstü düzeyde olmasından başka beklentinin olmaması (2)
	Beklenti karşılandı (5)

Tablo 5 incelendiğinde, ‘yöntem ve teknikler’ kategorisinde üç öğrencinin derslerde özellikle tartışma (K1, K3, K4); iki öğrencinin araştırma-inceleme (K1, K3); iki öğrencinin düz anlatım; iki öğrencinin soru-cevap (K3, K4); iki öğrencinin sunum yapma (K1, K4); bir öğrencinin beyin fırtınası (K4); bir öğrencinin yansıtıcı yazı yazma (K1) ve bir öğrencinin buluş yoluyla öğretim (K1) gibi yöntem ve tekniklerin kullanıldığını ifade etmişlerdir. Öğrencilerden biri ‘Daha çok düz anlatım, soru-cevap, beyin fırtınası üzerinden ders yürütüldü’ (K4) şeklinde görüşünü belirtirken, bir diğer öğrenci de ‘Tartışma ortamları yaratıyor hocamız... birbirimizin fikirlerini sorguluyoruz, tartışıyoruz, yansıtıcı yazılar yazıyoruz’ (K1) şeklinde destekler nitelikte görüşünü açıklamıştır.

‘Beklenti durumu’ kategorisinde öğrencilerin dersin eğitim durumlarına yönelik beklentileri incelendiğinde, öğrencilerden üçü uzaktan eğitim yapıldığı için başka bir beklentisi olmadığını ve öğrencilerden ikisinin de lisansüstü düzeydeki derse yönelik başka yöntem ve teknik beklentisi içinde olmadıklarını ifade etmişlerdir. Örneğin öğrencilerden biri ‘Şimdi doktora düzeyinde yapılan bir derste sürekli dersin öğretim elemanı anlatsın, bizler dinleyelim, bilgilenelim tarzında bir uygulama olmayacağını zaten bekliyordum. Keza öyle de olmadı’ (K1) şeklinde görüş bildirmiştir. Ek olarak bir diğer öğrenci de ‘Uzaktan eğitimin etkilediğini düşünüyorum bu durumu. Yöntem ve tekniği çeşitlendirmek zor gerçekten. Ben de uzaktan eğitim yürüten bir öğretmen olduğum için bir noktada sınırlanıyoruz’ (K3) şeklindeki görüşünü ifade etmiştir.

‘Eğitim durumu örtüşme düzeyi’ kategorisinde öğrenci görüşleri doğrultusunda eğitim durumundaki beklentilerinin karşılanıp karşılanmadığı sorulduğunda öğrencilerin tamamının görüşünün olumlu olduğu

görülmektedir. Doküman analizi için kullanılan ders izlencesi incelendiğinde dersin eğitim durumları için ‘Anlatım, Tartışma, Örnek Olay, Bireysel Çalışma’ gibi yöntem ve teknikleri kullanılacağı belirtilmiştir. Bu bağlamda derste kullanılan yöntem ve teknikler kategorisinde öğrencilerle yapılan görüşmelerden, doküman analizinden ve gözlemlerden elde edilen bulguların birbirini destekler nitelikte olduğu görülmektedir.

DEA Dersinin Sınama Durumuna Yönelik Bulgular

Doktora öğrencilerinin DEA dersine yönelik ‘sınama durumları’ temasına ilişkin görüşleri incelendiğinde, ‘değerlendirme yaklaşımları’ kategorisinde süreç ve ürün değerlendirmesi şeklinde kodlar oluştuğu görülmektedir. Diğer kategori ve kod listesi Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Dersin Sınama Durumları Temasına İlişkin Kategori-Kod Listesi

Kategori	Kod (f)
Değerlendirme yaklaşımları	Süreç değerlendirmesi (4)
	• Sunumlar
	• Araştırmalar
	• Yansıtıcı yazılar
	• Derse katılım
Sınama durumu örtüşme düzeyi	• Makale incelemeleri
	Ürün değerlendirilmesi (4)
	• Final görevi (makale)
Sınama durumu örtüşme düzeyi	Beklenti karşılandı (5)

Süreç değerlendirmesi dönem boyunca derste yapılan tüm çalışmalarını (araştırmalar, yansıtıcı yazılar, sunumlar, makale incelemeleri, derse katılım) kapsarken, ürün değerlendirmesi de dönem sonu teslim edilecek final çalışmasını (makale yazımı) ifade etmektedir. Bu bağlamda öğrencilerden biri ‘Doktora düzeyinde böyle bir derste vize, final beklediğim bir şey değil. Yaptığımız sunumlar, araştırmalarımız, yansıtıcı yazılarımız, katılımımız, yorumlarımız, istekliliğimiz belki... bunların hepsini değerlendirecek hocamız’ (K1) şeklinde görüşünü belirtirken, buna paralel olarak bir diğer öğrenci de ‘Açıkçası o da sürpriz olmadı. Çünkü ortaya bir ürün koyulması ve lisansüstü düzeyde bir makale ya da yansıtıcı yazı gibi bir değerlendirme yazısı çıkarmayı bekliyordum. Yani hem süreç hem de ürün değerlendirilecek diye bekliyordum’ (K4) görüşünü açıklamıştır.

‘Sınama durumu örtüşme düzeyi’ kategorisinde öğrencilerin beklentilerinin karşılanıp karşılanmadığı sorulduğunda öğrencilerin tamamının beklentilerinin karşılandığı yönde görüş belirttikleri

görülmektedir. Doküman analizi için kullanılan ders izlencesi incelendiğinde dersin sınav durumları için ‘ara sınav ve final’ ifadelerinin yer aldığı görülmektedir. Dönem başı yapılan ilk ders gözleminde dersi veren öğretim üyesi tarafından ara sınav ve final görevleri için öğrencilerden ne istendiği (ara sınav için yapılan sunumların, çalışmaların, yansıtıcı yazıların vb. değerlendirmeye tabi tutulacağı, final için ise bilimsel bir çalışma/makale yazımı istendiği) belirtilmiştir. Bu bağlamda öğrenci görüşmelerinden ve gözlemlerden elde edilen veriler tutarlılık göstermektedir.

DEA Dersinin Öğretmenlik Yaşantısına Katkısına Yönelik Bulgular

Doktora öğrencilerinin DEA dersine yönelik ‘katkı’ temasına ilişkin görüşlerinin kategori ve kod listesi Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Dersin Katkı Temasına İlişkin Kategori-Kod Listesi

Kategori	Kod (f)
Öğretmenlik yaşantısına katkı	Sınıfına değer eğitimini nasıl verebileceğini öğrenme (4)
	Öğrenilen yöntem ve teknikleri uygulamada işe koşma (2)
	Farklı ülkedeki uygulamaları yordama (1)
	DE uygulamalarını sürece ve diğer disiplinlere entegre etme (1)
	Sınıftaki değer ihtiyaçlarını belirleme (1)
DE uygulamalarına bilimsel bakış açısı kazandırma (1)	

Doktora öğrencilerinin DEA dersine yönelik ‘katkı’ temasına ilişkin görüşleri incelendiğinde, ‘öğretmenlik yaşantısına katkı’ kategorisinde dört öğrencinin öğretmenlik yaşantısında ilgili derste edindikleri bilgilerin sınıfında değer eğitimini gerçekleştirirken faydalı olacağı görüşüne sahip oldukları görülmektedir. Örneğin değer eğitimi uygulamalarını meslek yaşantısında gerçekleştiren katılımcılardan biri ‘Dersi seçerken çoğunlukla öğrencilere değerleri kazandırmak için ne yapabilirim, nasıl yapabilirim? diye seçmiştim. Beklentimin de karşılandığını düşünüyorum’ (K4) şeklinde görüşünü belirtmiştir. Diğer bir uygulayıcı katılımcı da ‘Ben bunu nasıl hayata geçiririm? Sınıfımda nasıl uygulayım? Öğrencilerime nasıl daha iyi kazandırırım?’(K1) şeklinde önceki görüşü destekler nitelikte açıklama yapmıştır. Ek olarak, ilgili derste öğrendiği yöntem ve teknikleri işe koşarak katkı sağlayacağını düşünen bir diğer katılımcı ise ‘Yeni yöntem ve teknikler öğrendim. En önemlisi bu. Öğretmenliğime bu anlamda kazançlar sağladığımı düşünüyorum’ (K3) şeklinde açıklamıştır.

Ayrıca ‘öğretmenlik yaşantısına katkı’ kategorisinde farklı ülkedeki uygulamaları yordama (K1), sınıftaki değer ihtiyaçlarını belirleme (K1), değer eğitimi uygulamalarına bilimsel bakış açısı kazandırma (K3), değer

eğitimi uygulamalarını sürece ve diğer disiplinlere entegre etme (K1) gibi faydalarının olacağı yönünde de görüş belirtilmiştir.

Doküman analizi için kullanılan ders izlencesi incelendiğinde dersin çıktıkları olarak ‘değerler eğitiminin kişisel gelişimine katkısının farkına varabilme, değerler eğitimine ilişkin yapılmış çalışmaları inceleyebilme, değerler eğitiminin tarihsel gelişimini kavrayabilme, değerler eğitiminde aile, okul ve akranların rolünü açıklayabilme, programlarda değerler eğitimiyle ilgili konuları ayırt edebilme’ kazanımları verilmektedir. Dersin çıktıkları ile öğrencilerin dersin meslek yaşantılarına katkısına yönelik düşünceleri karşılaştırıldığında benzer ifadelerin yer aldığı görülmektedir.

DEA Dersinin İşleyişine Yönelik Bulgular

Doktora öğrencilerinin DEA dersine yönelik ‘işleyiş’ temasına ilişkin görüşlerinin kategori ve kod listesi Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Dersin İşleyişi Temasına İlişkin Kategori-Kod Listesi

Kategori	Kod (f)
Öneriler	DE ile ilgili ders planı yaptırma (3)
	Benzer şekilde işleme (2)
	DE ile ilgili etkinlik planları yaptırma (2)
	Uygulamaya dönük çalışmalar yaptırma (2)
	Alanyazındaki çalışmaları inceleme (2)
	Öğretim tasarımı geliştirme çalışması yaptırma (1)
	Deneysel bir çalışma yaptırma (1)

Doktora öğrencilerinin DEA dersine yönelik ‘işleyiş’ temasına ilişkin görüşleri incelendiğinde, ‘öneriler’ kategorisinde üç öğrenci değerler eğitimi ile ilgili bir ders planı yaptırma (K3, K4, K5); iki öğrenci değer eğitimi ile ilgili etkinlik planları yapma (K3, K4); iki öğrenci uygulamaya yönelik çalışmalar yapma (K2, K3) şeklinde öneri sunmuşlardır. Yine iki öğrenci alanyazındaki çalışmaları inceleme (K3, K1) önerisinde bulunmuşlardır.

Yapılan incelemede iki öğrenci dersin işleniş şeklini uygun bulduğunu ve beğendiğini ifade ederken soru üzerine önerilerde bulunduğunu açıklamıştır. Örneğin bir öğrenci ‘Benzer şekilde işlerdim’ (K4) şeklinde görüş belirtirken diğer öğrenci ‘Şu anki işleyiş tarzı da gayet uygun ve yeterliydi’(K5) şeklindeki görüşüyle önceki öğrenci ile paralellik göstermiştir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Çalışmada doktora programına devam eden öğrencilerin görüşlerine göre DEA dersinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin değerlerin ve değer eğitimin birey ve toplum için önemli olduğu düşüncesinden yola çıkarak, DEA dersine yönelik daha derinlemesine bilgi edinme ve edindiği kazanımları meslek yaşantısında kullanma beklentisi içinde oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Kirsechenbaum (1994) çalışmasında ahlak eğitimi, yurttaşlık eğitimi, değer eğitiminin öneminden ve işlevinden bahsetmiş, öğretmenlerin ise okul içinde değer eğitimindeki en etkili kişi olduğunu vurgulamış ve öğretmenlere değerleri öğrencilere kazandırabilmek için çeşitli stratejiler önermiştir. Bu bağlamda öğretmenler gerçek hayattan örnekler vererek, öğrencileri motive ederek ve yeni öğretim yaklaşımlarını kullanarak öğrencilere değerleri kazandırmalıdır (Batmaca, 2016). Bu da ancak öğretmenlerin nitelikli bir değer eğitimi bilgisine sahip olmaları ile gerçekleşebilir. Bu bağlamda doktora düzeyinde verilen DEA dersini alan öğrencilerin alanlarında başarılı olabilmeleri ve mesleklerine katkı sağlayabilmeleri için alanlarına ilgi duymaları ve hâkim olmaları gerekmektedir.

Araştırma bulgularına göre dersin içeriğine ilişkin görüşme, gözlem ve doküman analizinden elde edilen veriler tutarlılık göstermektedir. ‘Bir dersin ana hatları’ olarak nitelendirilen (Altman ve Cashin, 1992) ders izlenceleri, öğretim elemanları ve öğrenciler arasında öğrenme ortamını şekillendiren amaçlar ve beklentiler hakkında bilgi vermek amacıyla hazırlanmış resmî olmayan sözleşmelerdir (Millis, 2009). Bu bağlamda dönemin başında öğrencilerle paylaşılan ders izlencesinin öğrencilere kılavuzluk yaptığı, yapılan gözlemlerle de dersin akışıyla paralellik gösterdiği, eğitim ve öğretimin etkililiğini artırdığı görülmektedir. Araştırmadan elde edilen bu sonuç Eret Orhan vd.’nin (2017) ‘öğrenci başarısına etki eden önemli faktörlerden birisi olan ders izlenceleri öğretimin ve derslerinin kalitesini artırır.’ ifadesini destekler niteliktedir.

Dersin eğitim durumlarına yönelik görüşmelerden ve gözlemlerden elde edilen bulgulara dayanarak, eğitim öğretim sürecinde anlatım, soru-cevap ve tartışma gibi geleneksel yöntemlerle birlikte, araştırma-inceleme, sunum, yansıtıcı yazı, beyin fırtınası’ gibi yöntem ve tekniklerin de kullanıldığını sonucuna ulaşılmıştır. Ulaşılan bu sonuç Demirbolat’ın (2015) çalışmasında belirttiği ‘klasik öğretim yöntemlerinden uzaklaşılmalıdır’ ifadesini destekler niteliktedir. Sınıflarda çok yönlü etkileşim ve iletişimi sağlayan öğrenci merkezli yöntemlerle ders işlendiği zaman eğitimin ve

öğretimin etkililiği de artmaktadır. Kimonen ve Nevalainen (2000) bu yöntemlerle öğrencilerin kendi öğrenme ortamlarında daha fazla sorumluluk alacaklarını, grupta çalışma, yaratıcı düşünme, iletişim becerilerini geliştireceklerini belirtmiştir. Kimonen ve Nevalainen'in bu görüşünün araştırmada kullanılan görüşme, gözlem ve doküman analizi sonucu ulaşılan ve doktora düzeyinde verilen DEA dersinin eğitim durumlarında işe koşulan yöntem ve tekniklerle tutarlılık gösterdiği söylenebilir. Ek olarak öğrenci görüşlerinden yola çıkarak eğitim durumlarında kullanılan yöntem ve tekniklerin çeşitlendirilememesinin ve uygulamaya yönelik çalışmaların yapılamamasının nedeni olarak eğitimin uzaktan gerçekleştiriliyor olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Bununla birlikte ileriki akademik dönemlerde DEA dersinde öğrenciyi aktif hâle getirecek yöntem ve teknikler kullanılabilir.

Araştırma bulgularına ve yapılan gözlem sonuçlarına göre dersin sınama durumuna yönelik olarak süreç ve ürün değerlendirmesi yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Süreç değerlendirmesi olarak öğrencilerin ilgili derste yaptığı tüm çalışmaların, sunumların, derse katılımının, yansıtıcı yazılarının, araştırma-incelemelerinin değerlendirmeye alınacağı, ürün değerlendirmesi için dönem sonu teslim edilecek bilimsel çalışma yazımının değerlendirileceği vurgulanmıştır. Yapılan alan yazın incelemesinde DEA dersine yönelik sınama durumlarını inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu yüzden lisansüstü düzeyde verilen diğer derslerin sınama durumlarının nasıl gerçekleştiğine yönelik inceleme yapılmıştır. Araştırmanın DEA dersinin sınama durumu ile ilgili sonuçlarının Şahin vd., (2019) tarafından yapılan çalışmada ulaşılan 'nitel araştırma dersinin' sınama durumlarına ilişkin bulgularla tutarlılık gösterdiği görülmektedir. Ayrıca çalışma sonuçları Gündoğdu vd.'nin (2018) istatistik dersini bütüncül olarak inceledikleri çalışmada dersin sınama durumlarına yönelik sonuçların süreç değerlendirmesi açısından benzerlik gösterdiği görülmektedir. Ancak bu çalışmada sonuca yönelik olan değerlendirmede vize ve final gibi başarı testlerinden de yararlandığı görülmektedir.

Araştırma sonunda öğrencilerin dersin işleniş sürecinde değer eğitimi ile ilgili ders ve etkinlik planı yapma, öğretim tasarımı geliştirme, deneysel çalışma yapma, uygulamaya dönük çalışmaları artırma gibi öneri niteliğinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu durum öğrencilerin dersten beklentilerini sunmaktadır. Öğrencilerin beklentisinin derste teorik olarak öğrendiği bilgileri hayata geçirebilmek olduğu söylenebilir. Bu doğrultuda araştırma sonuçları Demirbolat'ın (2005) çalışmasındaki 'lisansüstü eğitim

programları uygulamaya dönük olmalı' sonucuyla benzerlik göstermektedir. Katılımcı gözlemcinin de derste yaptığı gözlemler sonucunda uygulamaya yönelik çalışmaların olmadığı saptanmıştır. Bununla birlikte incelenen ders izlencesi içeriğinde uygulamaya ilişkin çalışmaların yer almadığı da görülmektedir. Öğrenci görüşlerinden hareketle içinde bulunulan pandemi sürecinin bu duruma neden olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda gelecek akademik eğitim dönemlerinde DEA ders izlencelerine uygulama çalışmalarının da eklenmesinin faydalı olacağı düşünülebilir.

Lisansüstü eğitimin amacının öğrencilerine faydalı bir öğretmen, toplumsal sorunlara duyarlı bir araştırmacı ve kendini sürekli geliştiren bir birey yetiştirmek olduğu (Aydemir ve Çam, 2015) gerçeği çıkış noktası olarak alınırsa programlardaki derslerin niteliği ve etkililiği göz ardı edilemez. Bu bağlamda program kapsamında alınacak bir ders olan DEA dersinin öğrencinin kendi değerlerini keşfetmesinde, alanında değerleri kendi öğrencilerine aktararak toplumu oluşturan bireylerin yetiştirilmesinde ve öğretmen olarak kendini geliştirmesinde etkili olduğu söylenebilir. Araştırma sonuçlarına dayanarak lisansüstü öğrencilerinin alanda uygulamaya dönük çalışmalar yapmalarını gerektiren öğretim etkinliklerinin ders içeriğine eklenmesinin dersin etkililik düzeyini artıracak olduğu düşünülebilir.

Bu çalışma Eğitim Programları ve Öğretim doktora düzeyinde gerçekleştirilmekte olan DEA dersini alan ve aynı zamanda tamamı eğitimci olan katılımcıların görüşleri aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmadaki katılımcılar değer ve değer eğitimi odağında ön bilgileri olan doktora öğrencisi öğretmenlerdir. Bu anlamda değer ve değer eğitimi kavramına yükledikleri anlamların neler olduğu bu araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. Ancak farklı lisans/lisansüstü öğrencilerinin değer ve değer eğitimi kavramına yükledikleri anlamları ortaya çıkarmak adına benzer araştırmalar yapılabilir. Benzer çalışmalar aracılığıyla farklı programlarda konuyla ilgili ne tür çalışmalar yapıldığı ve duyuşsal alan eğitiminin sahip olduğu öneme binaen bu derslerde elde edilen bilgi, beceri ve yetkinliklerin uygulamada (okullarda) nasıl bir karşılığı olduğu detaylı olarak araştırılabilir. Değerler eğitiminin yalnızca belli bir alanda karşılığı olan bir konu olmadığı bilinciyle, disiplinler arası anlayışla ele alınarak farklı alanlarla bağlantılarının ortaya konulması önerilebilir.

Araştırmanın Etik Yönü

Yapılan çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Çalışmanın etik kurul onayı, Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Etik Kurulunun 25.01.2021 tarih, 2021/02 sayı ve 5 nolu karar yazısı ile alınmıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı

Bu çalışmada, sonuçları veya yorumları etkileyebilecek herhangi bir maddi veya diğer asli çıkar çatışması olmadığını beyan ederiz.

Katkı Oranı Beyanı

Birinci yazarın makaleye katkı oranının %60, ikinci yazarın makaleye katkı oranının ise %40 olduğunu beyan ederiz.

Kaynakça

- Ada, E. (2016). *Erken çocukluk döneminde yaratıcı drama yönteminin değerler eğitime olan etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kastamonu.
- Akbaba, A., & Soyca, F. (2016). İlkokullarda görev yapan okul yöneticilerinin okullarını örgütsel ve toplumsal değerlere göre yönetmesi ve bu değerleri kazandırması ile ilgili öğretmen görüşleri. *Artuklu Human and Social Science Journal*, 1(1), 23-45.
- Aksoy, E. (2017). *İlkokullarda değerler eğitiminde etkili olan faktörlere ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siirt.
- Aktepe, V., & Yalçınkaya, E. (2016). Okul ortamında değerler eğitiminin öğrenci görüşlerine göre çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 17(2), 113-131.
- Akto, S. (2017). *Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programındaki değerler eğitiminde kullandıkları yöntem ve tekniklerin uygunluğunun incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van.

- Aladağ, S., & Kuzgun, M. P. (2015). Sınıf öğretmeni adaylarının “değer” kavramına ilişkin metaforik algıları. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 163-193.
- Altıntaş, M. E. (2014). *Öğretmenlerine göre ilköğretim din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde değer eğitimi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Altman, B. H., & Cashin, W. E. (1992). Writing a syllabus. Center for faculty evaluation and development (Idea Paper No: 27), Kansas State University, USA. Retrieved from http://www.theideacenter.org/sites/default/files/Idea_Paper_27.pdf
- Arpacı, M. (2014). Öğretmen ve velilerin DKAB dersinde değerler ve değerler eğitimi hakkındaki görüşleri. *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, 14(2), 107-121.
- Aydemir, S., & Çam, Ş. (2015). Lisansüstü öğrencilerinin lisansüstü eğitimi almaya ilişkin görüşleri. *Turkish Journal of Education*, 4(4), 4-16.
- Aydın, M. Z., & Akyol Gürler, Ş. (2012). *Okulda değerler eğitimi. Yöntemler etkinlikler kaynaklar*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Aytekin, M. (2015). Ortaokul Türkçe ders kitaplarının değer iletimi açısından incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Ateş, F. (2013). *İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin değerler eğitimi ve uygulamalarına yönelik görüşleri üzerine nitel bir araştırma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Balcı, F. A., & Yanpar Yelken, T. (2013). İlköğretim sosyal bilgiler programında yer alan değerler ve değer eğitimi uygulamaları konusunda öğretmen görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 195-213.
- Barış, D. A., & Ece, A. S. (2015). Kültürel değerlerin aktarılmasında çocuk tekerlemeleri; “Tekerlemelerimizi biliyor muyuz?” *Değerler Eğitimi Dergisi*, 13(29), 343-368.
- Başcı, Z. (2012). *Beşinci sınıf sosyal bilgiler dersinde değer eğitiminin öğretmen görüşlerine göre incelenmesi (Erzurum örneği)*. Yayınlanmamış doktora tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Batmaca, M. K. (2016). *Sınıf öğretmenlerinin 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde yer alan değerlerin öğretimine ilişkin görüşleri*. Yayınlanmamış

- yüksek lisans tezi, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars.
- Bayır, G. Ö., Köse, Ç. T., & Deveci, H. (2016). Sınıf öğretmeni adaylarına göre ilkokullarda değer eğitimi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 17(3), 317-339.
- Baysal, N. (2013). *Ortaokul sosyal bilgiler derslerinde değerler eğitimi uygulamalarının öğretmenler yönüyle değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Bogdan, R. C., & Biklen, S. K. (2007). *Qualitative research for education* (5. Baskı). Boston: Pearson Education Inc.
- Bulut, S. (2011). *Atasözlerinin değerler eğitimindeki yeri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Bulut, K. (2021) Ayla Kutlu'nun 'Merhaba Sevgi' adlı çocuk romanının değerler eğitimi ve on kök değer açısından incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 57, 248-272.
- Can, Ö. (2008). *Dördüncü ve beşinci sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler dersinde değerler eğitimi uygulamalarına ilişkin görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Canoğlu, S. N. (2014). *Türkçe ve matematik öğretim programlarının değer tabanlı program değerlendirme modeline göre incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Canpolat, E., Kaya, M., & Küçüktağ, İ. (2010). Öğretmen adaylarının değer algısı. *9. Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*, 20-22 Mayıs 2010, Elâzığ, s. 1123-1126.
- Çankırılı, A. (2015). *Ailede ve okulda değerler eğitimi*. İstanbul: Zafer Yayınları.
- Çapoğlu, E., & Okur, A. (2015). Ortaokul 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki şiirlerde yer alan değerler. *Sakarya University Journal of Education*, 5(3), 90-104
- Çelik, Ç. (2020). *İlkokul kademesinde uygulanan değerler eğitimi programının sınıf öğretmenleri, okul psikolojik danışmanları ve okul yöneticilerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi: tek durumlu bir örnek olay çalışması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.

- Davey, L. (2009). The application of case study evaluations. *Elementary Education Online*, 8(2), 1-3.
- Demirbolat, A. O. (2005). Yüksek lisans öğrencilerinin program ve öğretim elemanlarından beklentileri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(1), 47-64.
- Dinçer, B., & Gözel, Ü. (2019). İlkokul programlarında (1-4) yer alan ve kazandırılması hedeflenen değerlere ilişkin sınıf öğretmenlerinin ve öğrenci velilerinin görüşlerinin incelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 17(38), 207-234.
- Doğanay, A. (2006). Değerler eğitimi. *Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi* (Ed. C. Öztürk ve D. Dilek) içinde (256-287). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Er, A., & Bayındır, N. (2015). Sosyal bilgiler dersi öğretmenlerinin tarih konularının öğretimine ilişkin değer kazanımı ile öğretim programı hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(4), 357-379.
- Eret Orhan, E., Çapa Aydın, Y., & Yerin Güneri, O. (2017). Yükseköğretimde öğretimi geliştirmek amacıyla ders izlencesi hazırlama: öğretim elemanları için öneriler. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 7(3), 611-616.
- Eyre, L., & Eyre, R. (1993). *Teaching your children values*. New York: Rockefeller Center.
- Fırat, H., & Mogan, A. (2014). Türkçe ders kitaplarındaki hikâyelerde yer alan değerler. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 183(183), 25-49.
- Gereken, H. (2018). *5. sınıf Türkçe ders kitabındaki atasözlerinin değerler eğitimi açısından incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Gözel, Ü. (2018). *Hayat bilgisi dersi öğretim programının değerler eğitimi açısından öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Gülmüş, R. (2015). *İlkokul 4. sınıf sosyal bilgiler dersi tarih konularında değer öğretimine ilişkin sınıf öğretmeni görüşleri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Gündoğdu, K., Dönmez, B., Güven, H., & Payza, T. (2018). Bir durum çalışması: Kim korkar hain istatistikten. *III. Uluslararası Doğu Batı Konferansı içinde* (ss.152-173). Ohrid, Makedonya.

- Gürkan, E. (2017). *İlkokullarda uygulanan değerler eğitimi uygulamalarının yönetici ve sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Halstead, J. M., & Taylor, M. J. (2000). Learning and teaching about values: a review of recent research. *Cambridge Journal of Education*, 30(2) 169-202.
- Hatch, J. A. (2002). *Doing qualitative research in education settings*. State University of New York Press.
- Izgar, G. (2014). İlköğretim 8. sınıf öğrencileri üzerinde yapılan değerler eğitimi programının incelenmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 75-89.
- Izgar, G., & Beyhan, Ö. (2015). Değerler eğitimi programının ilköğretim okulu 8. sınıf öğrencilerinin demokratik tutum ve davranışlarına etkisi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 13(29), 439-470.
- İpekçi, S. (2018). *Altıncı sınıf matematik öğretim programı ile bütünleştirilmiş değerler eğitimi program tasarısının etkililiğinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kahriman, M. (2014). *İlkokul 3. sınıf hayat bilgisi dersi benim eşsiz yuvam temasındaki konuların drama yöntemine dayalı öğretiminin öğrencilerin iletişim, empati becerileri ve değer alguları üzerine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Kanad, H. F. (1951). *Deneysel pedagoji II*. Ankara: Örnek Matbaası.
- Kapkın, B. (2018). *Etkinlik temelli değerler eğitimi programının 5-6 yaş çocukların sosyal becerilerine etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Kaplan Özalp, N. (2014). *İlkokullarda değer eğitiminin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Kara, B. (2017). *İlköğretim okullarında değerler eğitimi uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Uşak Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Uşak.
- Kaşkaya, A., & Duran, T. (2017). İlkokul Türkçe ders kitaplarının değer aktarımı açısından incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 417-441.

- Keskin, Y. (2014). Din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenlerine göre değer eğitimi ve DKAB derslerinin zorunluluğu (Samsun Örneği). *Milli Eğitim Dergisi*, 44(203), 225-249.
- Kırmızı Susar, F. (2014). 4. sınıf Türkçe ders kitabı metinlerinde yer alan değerler. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 12(27), 217-259.
- Kimonen, E., & Nevalainen, R. (2000). Active learning in the process of educational change. *Teach Teach Educ*, 21, 623-635.
- Kirschenbaum, H. (1994). *100 Ways to enhance values and morality in schools and youth settings*. Allyn and Bacon, Old Tappan, New Jersey.
- Kurtulmuş, M., Tösten, R., & Gündaş, A. (2014). İlköğretim 1. kademe öğretmenlerinin değerler eğitimi sürecinde karşılaştıkları sorunlar. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 12(27), 281-305.
- Kuru, H. (2016). *Ayşe Yamaç'ın çocuk romanlarının değerler eğitimi ve dil zenginliği açısından incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Lickona, T. (1991). *The educating for character (How our school can teach respect and responsibility)*. New York: Bantam Books.
- McMillan, J. H. (2004). *Educational research: Fundamentals for the consumer*. Boston: Pearson / A and B.
- MEB. (2010). *18. Milli Eğitim Şurası bölge çalışmaları. Spor, sanat, beceri ve değerler eğitimi komisyonu sonuç raporu*. Samsun.
- Memiş, A., Sever, E., & Bozkurt, M. (2016). Yaratıcı yazma ve yaratıcı drama yaklaşımının ilköğretim öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine ve yardımseverlik tutumlarına etkisi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(3), 1685-1702.
- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research: A guide to design and interpretation*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Meydan, H. (2012). *İlköğretim okullarında değerler ve karakter eğitimi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. (2nd ed). Thousand Oaks, CA: Sage
- Millis, B. (2009). *The syllabus toolbox: a handbook for constructing a learning-centered syllabus*. *Teaching and learning center*, University of Texas: San Antonio. Retrieved from http://utsa.edu/tlc/Resources/Docs/Syllabus_Toolbox_UTSA_%20BJM.pdf

- Ogelman, H. G., & Sarıkaya, H. E. (2015). Okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin değerler eğitimi konusundaki görüşleri: Denizli ili örneği. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 81-100.
- Oktay, A. (1999). *Yaşamın sihirli yılları*. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Oran, G. (2015). *Yalvaç Ural'ın çocuk kitaplarında değer eğitimi ve bu eserlerin Türkçe öğretimine katkısı*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Öztürk Samur, A. (2011). *Değerler eğitimi programının 6 yaş çocuklarının sosyal ve duygusal gelişimlerine etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Öztürk, T., & Özkan, Z. S. (2018). Hayat bilgisi ders kitaplarındaki metin ve görsellerin değerler açısından incelenmesi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 6(1), 172-204.
- Özyurt, M., Demir, S., & Bay, E. (2015). Okul temelli yaklaşımla geliştirilen değer eğitim programının etkililiğinin değerlendirilmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, 16(2), 274-296.
- Patton, M. Q. (1990). *How to use qualitative methods in evaluation*. London: Sage Pub.
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research*. John Wiley and Sons, Ltd.
- Pilav, S., Demir, H.A., & Demir, H. (2015). İlköğretim 7. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki okuma metinlerinin değer iletimi açısından incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(206), 16-29.
- Reigeluth, C. M. (1999). *Instructional-design theories and models/ A new paradigm of instructional theory*. New York: Lawrence Erlbaum Associates.
- Serbes, Y., & Cengiz, Y. (2015). Sınıf öğretmeni ve beden eğitimi öğretmeni adaylarının tercih ettikleri öğretim stilleri ve stillere ilişkin değer algıları. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 4(1), 101-114.
- Sidekli, S., & Aydın, Y. (2016). İlkokul eğitiminde etik iklim: Olumlu /olumsuz örnekler. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 16-26.
- Sözer, M.A., Bozkurt, E., & Bozkurt, H. (2016). 4. sınıf sosyal bilgiler dersi programında yer alan değerlerin öğretiminde öğretmenlerin kullandıkları öğretim araç gereç ve materyalleri üzerine bir çalışma. *Qualitative Studies*, 11(4), 78-89.
- Şahin, D. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının toplumsal değer tercihleri: Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi örneği. *9. Sınıf*

- Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, 20-22 Mayıs 2010, Elâzığ, 545-548.
- Şahin, F. (2005). Çocuğun gelişimi ve eğitiminde babanın rolü. *Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar* (Ed. M. Sevinç) içinde (. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Şahin, Y., Uysal, S., Saraç, L., & Gündoğdu, K. (2019). Nitel araştırma dersinin lisansüstü öğrenciler ve öğretim elemanlarınca bütüncül olarak değerlendirilmesi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(4), 1408-1429.
- Şentürk, L., & Aktaş, E. (2015). Türkiye'de ve Romanya'da okutulan ana dili Türkçe ders kitaplarının değer iletimi açısından karşılaştırılması. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 13(29), 215-243.
- Tay, B., & Yıldırım, K. (2009). Sosyal bilgiler dersinde kazandırılması amaçlanan değerlere ilişkin veli görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(3), 1499-1542
- Tonga, D., & Uslu, S. (2015). Sosyal bilgiler dersinde kazanım-değer ilişkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 91-110.
- Tozlu, N., & Topsakal, C. (2007). Avrupa birliğine uyum çerçevesinde değerler eğitimi. *Değerler ve Eğitimi Uluslararası Sempozyumu* (Ed. R. Kaymakcan, H. Hökelekli, Ş. Arslan, M. Zengin) içinde (172-202). İstanbul: Dem Yayınları.
- Turan, C., & Arslan, S. (2016). İlkokul öğrencilerinde evrensel ve insani değerlerin kazandırılma sürecinin, sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports ve Science Education*, 5(1), 26-41.
- Turan, R., & Ulusoy, K. (2019). *Farklı yönleriyle değerler eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Uçuş, S., & Demirbaş, İ. (2017). Okul öncesi eğitim programı ile ilkökul hayat bilgisi öğretim programının sarmallığının incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3), 1084-1105.
- Ulusoy, K., & Tay, B. (2011). Sosyal Bilgiler öğretiminde değer eğitimi. *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yeni Yaklaşımlar- II* (Ed. Refik Turan) içinde (60-71). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Uzun, M., & Köse, A. (2017). Okul öncesi eğitimde değerler eğitiminin uygulanmasına yönelik öğretmen görüşleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(23), 305-338.

- Welton, D. A., & Mallan, J. T. (1999). *Children and their world*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Yaman, E. (2012). *Değerler eğitimi eğitimde yeni ufuklar*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yaşaroğlu, C. (2018). *Öğretim programlarında değerler: Hayat bilgisi dersi örneği*. Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6(5) 725–733.
- Yavuzer, H. (1990). *Yaygın anne-baba tutumları. Ana baba okulu*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yazar, T., & Erkuş, S. (2013). Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programındaki değerler eğitimine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20, 196-211.
- Yazıcı, K. (2006). Değerler eğitimine genel bir bakış. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 19, 499-522.
- Yıldırım A., & Şimşek H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yiğittir, S., & Öcal, A. (2011). Lise tarih öğretmenlerinin değerler ve değerler eğitimi konusundaki görüşleri. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 13(20), 117-124.
- Yin, R. K. (2003). *Case study research: Design and methods* (3. Baskı). London: Sage Publications.
- Yin, R. K. (2009). *Case study research: Design and methods*. Los Angeles, Calif.: Sage Publications.
- Yükrük, S., & Akarsu, S. (2015). İlkokul (1-4) müzik ders kitaplarında yer alan şarkıların değerler bakımından incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 4(4), 1684-1707.
- Yürük, A. (2015). Yüksek din eğitimi öğrencilerinin değer tercih sıralamaları: Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi örneği. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (ÇÜİFD)*, 15(1), 1-18.
- Zavalsız, Y. S. (2014). *Değer eğitimi*. İstanbul: Ensar Yayınları.
- Zengin, E. E., & Yalçınkaya, E. (2016). Yöntem olarak yaratıcı drama kullanımının ilkokul 4. sınıf sosyal bilgiler programındaki değerlere etkisi. *Mediterranean Journal of Humanities*, 1(2), 221-236.

İnternet Kaynakları

- URL 1: <https://egitim.sakarya.edu.tr/tr/icerik/17395/90290/degerler-egitimi>
(Erişim Tarihi: 24.05.2021)
- URL 2: <https://sbe.beun.edu.tr/yukseklisans-programlari/disiplinlerarasi-degerler-egitimi-tezli-yukseklisans.html> (Erişim Tarihi:
24.05.2021)
- URL 3: <https://ebil.erciyes.edu.tr/> (Erişim Tarihi: 24.05.2021)
- URL 4: <https://meobs.marmara.edu.tr/Ders/degerler-egitimi/tdeo7035-37996-3721> (Erişim Tarihi: 24.05.2021)
- URL 5: <http://ataidem.atauni.edu.tr/> (Erişim Tarihi: 24.05.2021)
- URL 6:
<https://acikders.ankara.edu.tr/course/view.php?id=7076&lang=en%20>
(Erişim Tarihi: 24.05.2021)
- URL 7:
https://ebs.istanbul.edu.tr/home/izlence/?id=698249&bid=10669&birim=cocuk_gelisimi_lisans_programi_acikogretim (Erişim Tarihi: 24.05.2021)
- URL 8: https://debis.deu.edu.tr/ders-katalog/2015-016/tr/bolum_1152_tr.html (Erişim Tarihi: 24.05.2021)
- URL 9: <https://www.hacettepe.edu.tr/> (Erişim Tarihi: 24.05.2021)
- URL 10: <http://egitim.akdeniz.edu.tr/ders-katalogu/> (Erişim Tarihi:
24.05.2021)
- URL 11: <https://www.anadolu.edu.tr/> (Erişim Tarihi: 24.05.2021)
- URL 12:
<http://bilgipaketi.uludag.edu.tr/DersProgramiRapor/DersIcerikRapor/846534?Dil=0> (Erişim Tarihi: 24.05.2021)
- URL 13: <https://ebs.omu.edu.tr/312747/134645/2649> (Erişim Tarihi:
24.05.2021)

Evaluation of the Graduate Level Researches in Values Education Course in Line with Student Opinions

Extended Abstract

Introduction

The question of what the purpose of education is has always been one of the issues discussed by educators. One of the common conclusions reached by these discussions is that it is not enough to provide individuals' reasoning skills, mental and physical development, and affective development must be supported in order to reach educational goals. Important values that will facilitate the lives of students and enable them to live as happy individuals can be given to students within the framework of affective goals.

Considering that the values that individuals are expected to acquire and internalize from an early age are also important in terms of social unity and peace, it is seen that schools play an active role in adding value as well as families. Since societies want to raise individuals who know, recognize and live their own values, schools aim to improve and develop students' personalities and learn their responsibilities towards society through value education. In addition, the aims of values education include revealing the child's innate good qualities, ensuring the development of his personality, protecting the individual and society from bad morals, providing the individual with good moral behaviors and ensuring the continuity of these behaviors .

One of the main functions of the school is to contribute to the development of people in all their aspects, to improve their social relations with other people in the society and to gain social skills. The values of the society should also be taken into account when determining the goals of schools that affect and are affected by their environment. For this reason, there will be values education as long as schools exist. The importance of transferring value to individuals at all levels of formal education, starting from primary education to higher education. Therefore, there are courses such as 'Values Education' or 'Character Education' not only in primary or secondary education, but also in many education faculties at undergraduate level. In addition, some universities have programs focused on value education at the graduate level.

When the literature is examined in depth, no studies on Researches in Values Education (RiVE) courses or applications at the graduate level have been found. In this context, it is thought that this study can lead to postgraduate values education studies and contribute to the field. With this research, it is aimed to examine and evaluate the RiVE course in the Doctoral Program of Curriculum and Instruction, according to student opinions.

Method

In terms of the characteristics of this study, Davey's (2009) explanatory case study was used as it was aimed to give information about the lesson and make a description based on student views. The study group of the research consisted of five students who attended the RiVE course in the Department of Educational Sciences, Curriculum and Instruction Department of the Social Sciences Institute of a state university in the academic year 2020-2021. The criterion sampling method based was used.

A semi-structured interview form conducted by the researchers was used. The form consists of 9 questions and 12 probe questions. The main data collection tools of case studies are observation, interview and documents. (Merriam, 2009). In terms of controlling the data obtained from the interviews, participant observations were made by the researcher. In the observations, an observation form prepared by the researcher and consisting of four dimensions was used. These dimensions include the objectives of the course, its content, training and testing situations. In addition, the syllabus given by the lecturer conducting the course was examined with the document analysis technique. In the analysis process of the study, the data collected through semi-structured interview and observation forms were analyzed using the content analysis technique. These data were compared with the results of document analysis.

Results and Discussion

As a result of the research, it was concluded that the students were in the expectation of obtaining more in-depth information about the RiVE course and using the gains they gained in their professional life, based on the idea that values and values education are important for the individual and society.

According to the research findings, the data obtained from the interview, observation and document analysis regarding the content of the course show consistency. Syllabuses, described as 'the outline of a course', are informal agreements between instructors and students to inform about the goals and expectations that shape the learning environment. In this context, it is seen that the syllabus shared with the students at the beginning of the term guides the students, and the observations made show parallelism with the course of the lesson and increase the effectiveness of education and training. This result obtained from the research supports the statement of Eret Orhan et al. (2017) that "curriculum, which is one of the important factors affecting student success, increases the quality of teaching and courses."

Based on the findings obtained from the interviews and observations on the educational status of the course, it was concluded that methods and techniques such as research-examination, presentation, reflective writing, brainstorming were used together with traditional methods such as narration, question-answer and discussion in the education process. This result supports the statement of Demirbolat (2015) stated in his study that "classical teaching methods should be avoided".

The effectiveness of education and teaching increases when lessons are taught with student-centered methods that provide multi-faceted interaction and communication in the classroom. Kimonen and Nevalainen (2000) stated that with these methods, students will take more responsibility in their own learning environment, and they will improve their ability to work in groups, creative thinking, and communication. It can be said that this view of Kimonen and Nevalainen is consistent with the methods and techniques used in the educational situation of the RiVE course, which was reached as a result of interviews, observations and document analysis used in the research and given at the doctoral level. In addition, based on student opinions, it is thought that the reason why the methods and techniques used in educational situations cannot be diversified and the practice-oriented studies cannot be done is due to the fact that the education is carried out remotely.

According to the research findings and the results of the observations, it was concluded that the process and product evaluation were made for the test situation of the course. In the literature review, no study was found that examined the testing situations for the RiVE course. For this reason, it has been examined how the test situations of other courses given at the graduate level are realized. It is seen that the results of the research regarding the testing situation of the RiVE course are consistent with the findings regarding the testing situations of the 'qualitative research course' reached in the study by Şahin et al. (2019). In addition, in the study of Gündoğdu et al. (2018) in which they examined the statistics course holistically, it is seen that the results of the test situations of the course are similar in terms of process evaluation. However, in this study, it is seen that achievement tests such as midterm and final are also used in the evaluation of the result.

At the end of the research, it is seen that the students gave suggestions such as making a lesson and activity plan, developing an instructional design, conducting experimental studies, and increasing the practice-oriented studies in the course of the course. This situation presents the expectations of the students from the course. It can be said that the expectation of the students is to be able to put into practice the knowledge they learned theoretically in the course. In this respect, the results of the research are similar to the result of Demirbolat's (2005) study that 'graduate education programs should be practice-oriented'. As a result of the observations made by the participant observer in the lesson, it was determined that there were no practical studies.

In this study, the RiVE course, which is carried out at the doctoral level in the Department of Educational Sciences, Curriculum and Instruction, was investigated through the opinions of the students attending the course, observations and document reviews. It may be suggested that similar studies be carried out within the framework of other courses carried out in the similar discipline. With the increase of similar studies, more holistic comments can be made about the general doctorate program and these comments may play a role as a predictor in the planning of the next academic year.

In this study, the RiVE course, which is carried out at the doctoral level in the Department of Educational Sciences, Curriculum and Instruction, was investigated through the opinions of the students attending the course, The participants in this research are also teachers who have prior knowledge in the focus of values and values education. In this sense, the meanings they attribute to the concept of values and values education are excluded from the scope of this research. However, similar studies can be conducted to reveal the meanings attributed to the concept of values and values education by different undergraduate/graduate students. Through similar studies, it can be investigated in detail what kind of studies have been done on the subject in different programs and how the knowledge, skills and competencies obtained in these courses correspond in practice (in schools) due to the importance of affective field education. With the awareness that values education is not only a subject that has a counterpart in a certain field, it can be suggested to reveal its connections with different fields by considering it with an interdisciplinary approach.